

جمهوری اسلامی ایران
مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

بیت‌الله

شماره: ... ۹۲/ف/۶۳۳
تاریخ: ... /۰۵/۱۳۹۲
پوست: ... صلوات

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه ششصد و چهل و سوم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۲/۵/۱۹

مشمول بر ادامه بررسی لایحه اصلاح قانون نظام صنفی کشور و یک طرح ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور اول: ادامه رسیدگی به لایحه اصلاح قانون نظام صنفی کشور.

ماده ۴۹: ماده ۷۲ اصلاحی، تبصره ۲: رسیدگی بدون به تخلفات موضوع ...

بررسی: اطلاق اعتبار دادن به رأی اکثریت در فرضی که اکثریت با غیر از رئیس شعبه سازمان تعزیرات حکومتی باشد

خلاف شرع دانسته شد زیرا غیر از رئیس شعبه دو نفر دیگر حق حکم و قضاوت ندارند.

ماده ۵۷: آیین‌نامه‌های اجرائی این قانون ... ، بند ۴: انتخابات اتحادیه‌ها شامل شرائط فردی ...

بررسی: بیان شرائط فردی و صنفی داوطلبان، نوعی قانون‌گذاری بوده و خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد.

دستور دوم: رسیدگی به طرح دو فوریتی نحوه محاسبه و اعمال تسعیر دارائی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی جمهوری

اسلامی ایران اعاده شده از سوی شورای محترم نگهبان.

بررسی: نظر بعضی از اعضاء این بود که درآمدها (دلار و طلا) از اموال مردم و دولت بالمعنی اعم می‌باشد و در نتیجه اضافه ارزش

دلار و طلا نیز از اموال مردم بوده و بر آن سود صدق نموده و این‌گونه سودها از موجودی مردم (دولت بالمعنی اعم) می‌باشد پس

اینکه گفته شده است که این اضافه و تفاوت قیمت، سود نبوده و در نتیجه متعلق مالیات نمی‌باشد خلاف واقع می‌باشد و علی‌هذا

عدم تمرکز آن در حساب‌های خزانه‌داری کل و قرار دادن آن در حسابی علیحده، خلاف اصل ۵۳ قانون اساسی می‌باشد.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که گاهی موجودی بانک مرکزی افزایش یافته بگونه‌ای که اصل مقدار دلارها و طلاها افزایش

می‌یابد که در این فرض اضافه صادق بوده و سود صدق می‌نماید.

ولی گاهی اصل موجودی بانک مرکزی از جهت مقدار دلارها و طلاها تغییری نمی‌یابد و تنها ارزش ریالی آن‌ها تغییر یافته و افزایش

می‌یابد که در این فرض سود صادق نیست و مصوبه مجلس نیز ناظر به این فرض بوده و خلاف واقع نمی‌باشد.

ان‌قلت: در مورد خمس به چه صورت می‌گوئید و اگر فقط ارزش ریالی جنس‌ها و دلارها و طلاها بالا برود بر اساس مبنای مذکور باید

قائل به عدم تعلق خمس بشوید و حال آن‌که این‌گونه نیست.

قلت: در مورد خمس کسی که شغلش طلافروشی و دلارفروشی می‌باشد نیز همین‌گونه می‌گوئیم که اگر در سال بعد، اصل مقدار

سرمایه دلاری و طلائی شخص تغییری ننموده باشد- هر چند ارزش ریالی آن تغییر کرده باشد- خمس به آن تعلق نمی‌گیرد

همان‌گونه که مقام معظم رهبری «مدظله‌العالی» در رساله توضیح‌المسائل مراجع - ج ۲، ص ۹۹، اجوبه‌المسائل، سؤال ۱۰۱۵-

فرموده‌اند که وقتی اصل سرمایه مثلاً ۱۰۰۰ سکه بوده و تغییری ننموده است خمس به آن تعلق نمی‌گیرد- هر چند ارزش ریالی آن

افزایش یافته باشد-.

جمهوری اسلامی ایران

مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

بیست و نهم

شماره: ... ۹۲/ف/۶۳۳
تاریخ: ... /۰۵/۱۳۹۲
پست: ... صلوات

البته از این بیان این گونه جواب داده شد که در مورد خمس نیز اگر دلار فروش و سکه فروش ارزش ریالی دارائی های خود را حساب نموده و خمس آن را پرداخت نماید در سال آینده به خاطر افزایش ارزش ریالی دارائی های خود لازم است خمس آن را پرداخت نماید هر چند اصل مقدار دلارها و طلاها تغییری ننموده باشد کما اینکه حضرت امام خمینی «ره» در تحریر الوسیله (جلد ۱ صفحه ۳۲۸، الخامس مما یفضل من معوونه سنه، مسئله ۱۴) این مطلب را فرموده اند.

و قول به عدم تعلق خمس در فرضی که عین طلاها و دلارها باقی نمانده - فقط اصل مقدار آن حفظ شده است - که معمولاً در خارج

بدین گونه است مشکل تر می گردد.

لکن بین نظر حضرت امام خمینی «ره» و مقام معظم رهبری «مدظله العالی» می توان نوعی جمع بندی نمود بگونه ای که تنافی بین آنها نباشد به این بیان که آن چه را که مقام معظم رهبری «مدظله العالی» در مورد عدم تعلق خمس فرموده اند در جایی است که اصل سرمایه سکه طلا باشد و آن چه حضرت امام خمینی «ره» در مورد تعلق خمس فرموده اند احتمال دارد که در مورد کسی باشد که با طلا تجارت انجام می دهد نه کسی که اصل سرمایه اش طلا می باشد.

همچنین تبصره ۲ این ماده از این جهت که باعث تقلیل درآمد دولت می گردد خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی می باشد.

سیدحسن طاهری خرم آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان